

REGEERPROGRAMMA IN KINDERTAAL

WOORDENLIJST

AKKOORD OP HOOFDLIJNEN

Een lijst met plannen voor Nederland die de coalitie de komende tijd wil uitvoeren.

ASIEL

Toestemming om in een ander land te wonen van de regering van dat andere land. Vaak vraagt iemand asiel aan als die heeft moeten vluchten uit het thuisland, bijvoorbeeld omdat diegene daar wordt vervolgd om zijn mening of godsdienst.

BESTAANSZEKERHEID

Het kunnen meedoen in de samenleving en het hebben van voldoende geld en middelen om basisbehoeften zoals eten en onderdak te kunnen betalen.

COALITIE

De politieke partijen in de Tweede Kamer die met elkaar samenwerken in de regering.

COMPROMIS

Een afspraak die je maakt als iedereen iets anders wil, maar je er toch samen uit moet komen. Je zoekt dan naar een oplossing 'in het midden' waarbij niemand helemaal zijn zin krijgt, maar iedereen het wel eens is met de uitkomst.

DEMOCRATIE

Een regeringsvorm waarin het volk de macht heeft. Zij kiezen volksvertegenwoordigers, die namens hen de wetten en regels maken. Het tegenovergestelde van een dictatuur, waarin één iemand alle regels bepaalt.

EERSTE KAMER

Ook wel de senaat genoemd. Leden van de Eerste Kamer maken zelf geen wetten, maar controleren vooral of de wetten die door de Tweede Kamer zijn aangenomen, niet botsen met andere wetten.

ENERGIE

Het geheel aan stroom en brandstof dat we in de wereld gebruiken. Veel energie die in Nederland wordt gebruikt, wordt niet in Nederland maar in andere landen opgewekt. Dat maakt Nederland afhankelijk van die landen. Daarnaast is er in Nederland tegenwoordig zoveel energie nodig dat er niet altijd genoeg stroomkabels meer zijn om die energie te leveren aan huizen of bedrijven.

FORMATIE

Het vormen van een regering.

INBURGEREN

Het leren van de taal, cultuur, normen en waarden van het land waar je naartoe verhuisd bent. Dat verschilt vaak nogal van je thuisland, dus inburgeren kan best lastig zijn.

INNOVATIE

Het bedenken van nieuwe ideeën en verbeteringen en het toepassen daarvan.

JEUGDZORG

Zorg voor kinderen en jongeren om hen te helpen om veilig op te groeien als dat thuis niet helemaal lukt.

KABINET

Alle ministers en staatssecretarissen bij elkaar.

KINDERRECHTEN

Het geheel aan afspraken die Nederland samen met een heleboel andere landen heeft gemaakt over alles wat kinderen minimaal moeten kunnen of mogen om fijn op te kunnen groeien. Bijvoorbeeld een veilig thuis en genoeg vrije tijd. Er zijn 54 kinderrechten.

KLIMAAT

Het gemiddelde weer op een bepaalde plaats over een periode van jaren. Doordat het klimaat verandert door dingen als CO₂, krijgen we meer extreem weer, met bijvoorbeeld hoge temperaturen en meer regen dan we gewend zijn.

MIGRATIE

Verhuizen naar een ander land. Bij *emigratie* vertrek je uit Nederland, bij *immigratie* kom je juist in Nederland wonen.

MINISTER

Eén van de bestuurders van een land. Elke minister heeft eigen onderwerpen waarvoor hij of zij verantwoordelijk is.

MINISTERIE

Een afdeling van de overheid waar beleid van de regering wordt voorbereid en uitgevoerd. De minister is de baas van zijn of haar ministerie.

MINISTER-PRESIDENT

Ook wel de premier genoemd. De minister-president is de leider van het kabinet. Sinds 2 juli 2024 is dat Dick Schoof, daarvoor was het Mark Rutte.

OPPOSITIE

De politieke partijen in de Tweede Kamer die niet in de regering zitten.

PARTIJPROGRAMMA

De plannen en ideeën van een politieke partij.

POLITIEKE PARTIJ

Een groep mensen die dezelfde dingen belangrijk vindt en daar via de politiek het verschil in wil maken.

REGEERPROGRAMMA

De uitgewerkte versie van het hoofdlijnenakkoord. In het regeerprogramma staat wat de coalitiepartijen met elkaar hebben afgesproken om de komende tijd te gaan doen.

REGERING

Het bestuur van ons land. De regering bestaat uit de koning en de ministers samen.

STAATSSECRETARIS

Een soort onderminister. Meestal zijn alle onderwerpen waar een ministerie over gaat, verdeeld over de minister en de staatssecretaris.

TOESLAGENAFFAIRE

Ouders krijgen geld van de Belastingdienst om kinderopvang voor hun kinderen te betalen. Door fouten van de Belastingdienst kregen veel ouders onterecht het bericht dat zij hier geen recht op hadden en daarom duizenden euro's moesten terugbetalen. Dat zorgde voor veel schulden en stress, maar mensen kregen ook minder vertrouwen in de overheid. Want die moet er zijn om je te helpen, maar nu zorgde de overheid juist voor problemen.

TWEDE KAMER

Maakt samen met de regering wetten en controleert de regering.

VERDRAG

Een afspraak tussen meerdere landen.

VERKIEZINGEN

Burgers kiezen wie er in het bestuur van een land, provincie, gemeente of waterschap moet zitten.

WETTEN

Regels waar alle mensen zich aan moeten houden.

ZETEL

Een plek of stoel in de gemeenteraad, Eerste Kamer of Tweede Kamer.

Het Regeerprogramma in kindertaal is een co-productie van Save the Children en de Kleine Ambassade in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.